

คำวินิจฉัยของ นายชุมพล ณ สงขลา ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๕/๒๕๕๘

วันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งของนายชำนาญ วัชรธรรมพงษ์ โจทก์ในคดีอาญา หมายเลขดำที่ ๑๒๕๕/๒๕๕๓ หมายเลขแดงที่ ๑๓๓๑/๒๕๕๓ ของศาลอาญา ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ กรณีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘

ความเป็นมาของเรื่องประกอบด้วยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ตามคำร้อง ข้ออ้างของทุกฝ่ายปรากฏในคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

พิเคราะห์แล้ว มีปัญหาวินิจฉัยตามคำร้องว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๘ หรือไม่

เห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ มิได้มีข้อความใดที่รับรองสิทธิและเสรีภาพในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ เนื่องจากสิทธิและเสรีภาพที่เป็นเรื่องเฉพาะมีบัญญัติอยู่ในมาตราอื่นของรัฐธรรมนูญแล้ว จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่าบทบัญญัติของกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ ได้ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้เคยวินิจฉัยเป็นบรรทัดฐานไว้แล้ว ตามคำวินิจฉัยที่ ๓๘ - ๓๙/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๓ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอีก คงมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยแต่เพียงว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ หรือไม่ เท่านั้น

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) บัญญัติว่า

ศาลมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ดังต่อไปนี้

(๑) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาว่านายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือข้าราชการการเมืองอื่น ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมายอื่น

(๒) คดีที่มีมูลแห่งคดีเป็นการกล่าวหาบุคคลตาม (๑) หรือบุคคลอื่นเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือ ผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดทางอาญาตาม (๑)

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้ และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น จะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้”

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย ฯลฯ”

เห็นว่า ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗๑ ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีทั้งปวง เว้นแต่ คดีที่รัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายบัญญัติให้อยู่ในอำนาจของศาลอื่น และตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๘ ในกรณีรัฐมนตรี ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา ให้ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีอำนาจพิจารณาพิพากษา และตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๕ ได้บัญญัติให้ผู้เสียหายจากการกระทำตามมาตรา ๓๐๘ มีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อให้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้ง ทำความเห็นส่งไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ดังนั้นพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) จึงเป็นกฎหมายบัญญัติโดยอาศัยหลักการที่รัฐธรรมนูญนี้บัญญัติไว้ทั้งสิ้น และใช้บังคับ เป็นการทั่วไปไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ส่วนที่ผู้ร้องอ้างว่าผู้ร้องเป็นผู้เสียหายในคดีนี้แต่ถูกจำกัดสิทธิมิให้ฟ้องคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๒๘ นั้น เห็นว่า การที่ผู้เสียหายจะใช้สิทธิฟ้องคดี ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา มาตรา ๒๘ ศาลต้องไต่สวนมูลฟ้องก่อนตามมาตรา ๑๖๒ (๑) แต่การดำเนินคดีอาญากับ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๕ ให้ผู้เสียหายยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเพื่อให้ไต่สวนข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนพร้อมทั้งความเห็น ส่งไปยังศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง การฟ้องคดีโดยอัยการสูงสุดหรือ คณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ไม่ต้องไต่สวนมูลฟ้องตามบทกฎหมายดังกล่าว เป็นการคุ้มครองสิทธิทั้งของผู้เสียหายและผู้ถูกกล่าวหา หากได้มีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของผู้ร้อง

ตามที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ไม่ อย่างไรก็ตามหากจะถือว่าบทบัญญัติดังกล่าวเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพของผู้ร้อง ก็เป็นการกระทำโดยอาศัยอำนาจตามบทกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้ และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น จึงไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ เช่นเดียวกัน

อาศัยเหตุผลดังที่กล่าวมา จึงวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ (๑) และ (๒) ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๒๕

นายจุมพล ณ สงขลา
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ